

Školní konzultace

Školní odborníci – specialisté

- Koordinátoři (inkluze, eko výchovy....)
- Výchovný poradce
- Metodici (prevence)
- Mentoři
- Psychologové
- Speciální pedagogové
- Konzultanti
- Koučové
-

Role školních konzultantů		
Konzultant – poradce v problémech	<ul style="list-style-type: none"> • zaměřeni na problémy žáků a problémové situace, • spíše psychologické a speciálně pedagogické zaměření, • je odborníkem na problém, ve kterém pomáhá – pedagog, psycholog, apod., 	<ul style="list-style-type: none"> • často bývá součástí školy, • pracuje spíše na individuální úrovni, • vztahově má blízko k učiteli,
Konzultant – specialista na rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> • zaměřeni na podporu při zavádění školsko-politických a jiných změn týkajících se celých škol, • je učitel-specialista na zavádění aktuálních změn, • jeho práce je podporována ze strany školské politiky (projekty apod.), 	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje ve škole jen po určitou dobu, může jít o lidi ze škol nebo externí konzultanty, • vztahově má poměrně blízko k vedení školy, případně ke specifickým skupinám, • pracuje na individuální úrovni i se skupinami,
Konzultant – výzkumník	<ul style="list-style-type: none"> • zaměřeni na určité oblasti rozvoje školy, • provádí evaluaci, • podporuje potenciál vedení (může mít blízko k roli kouče), • je specializován na proces změny, nemusí být odborníkem v pedagogice, 	<ul style="list-style-type: none"> • je obvykle externím pracovníkem, • jeho práce je vymezena určitým časem (naplněním cílů), • vztahově má blízko k vedení školy, • pracuje na zakázku vedení,
Konzultant – pedagogický konzultant se zaměřením na výuku	<ul style="list-style-type: none"> • zaměřeni na rozvoj kvality výuky, • nepracuje primárně na problému, • má nejbližší ke klasickému pojetí mentora, • je dobrým učitelem, 	<ul style="list-style-type: none"> • může být interním i externím pracovníkem, • vztahově má nejbližší k učiteli, studentům, • pracuje především na individuální úrovni (ale není pravidlem),

Mentori

- Učitelé – spojitost s kariérním řádem
- Kdo je to mentor?

Mentoring, mentor, mentee

Mentor

- Základem pojmů je jméno zkušeného moudrého muže – Mentora z Homérový antické báje Odyssea.
- rádce, vůdce, vychovatel

Mentee (ten, kdo je podporován, veden...)

Mentoring – je považován za jeden z nejstarších modelů pro lidský rozvoj; v profesní sféře jde o odborné, kolegiální a moudré vedení k učení se v profesi a k profesionálnímu růstu

- uvádění - Induction for Novice Teacher (organizační charakter spolupráce)

mentoring

- **déletrvající kontinuální proces rozvoje specifických odborných i osobnostních kompetencí učitele**
- Ve školním prostředí jde o profesionální praxi poskytující **asistenci, podporu a vedení** nejen začínajícím učitelům za účelem zvyšování jejich profesionálního vzestupu
- Přístup, který přispívá k **rozvoji vzdělávání v rámci odborné komunity**. Funguje na základě kolegiálního vztahu učitele a mentora.
- **sebeřízené učení** vycházející z potřeb menteeho
- Proces, který ovlivňuje tvorbu a kultivaci profesní kultury, posiluje kolegialitu a spolupráci na pracovišti.
- **je založený na dobrovolnosti, důvěře a respektu**

mentor

Bey(1995) zmiňuje řadu komplexních úkolů, které mentor vykonává:

- poskytuje vzdělávání
- emoční podporu
- poradenství
- materiální podporu
- péči

Role mentora:

- facilitátor
- kouč
- konzultant (expert)
- lektor

Mentoring ve školním prostředí

- Profesionální praxe poskytující podporu, asistenci a vedení (nejen) začínajícím učitelům za účelem zvýšení jejich profesionálního vzestupu a úspěšnosti v práci (Jonson 2008 In Lazarová 2011).
- Častěji se setkáváme s mentoringem u začínajících učitelů. Dále je využíván v praxi např. při zavádění změn ve školách, při přijímání nové funkce, zavádění nových výukových metod atd.

Školní kontext

- Tlak na rozvoj škol zevnitř (dokumentace a předávání specifických – „nenaučitelných“ zkušeností, profesionální rozvoj – profesionalizace profese, učící se organizace, organizační učení...)
- Rozvoj spolupráce, rozvoj klimatu, kultury školy
- Stabilizace mladých a nadějných učitelů
- „Revitalizace“ starších učitelů (stárnoucí týmy), age management ve škole
- Pojmy mentoring, supervize, tutoring, koučing... i ve školách

Podoby mentoringu

- pro začínající i zkušené kolegy
- Individuální (*face to face*) mentoring
- Jeden mentor na (max.) dva učitele
- Více mentorů pro jednoho učitele
- Skupinový mentoring
- E-mentoring
- Mentor může být kolega ze školy i mimo školu – obojí má své výhody i nevýhody

Cíle mentoringu

- Rozvoj specifických odborných i osobnostních kompetencí, které jedinci umožní dobře vykonávat svou práci, stát se profesionálem.

Tedy:

- zlepšit výkon, pomoci (mladému učiteli)stát se expertem, profesionálem, snížit riziko osamělosti (začínajícího, nově příchozího) učitele
- poskytovat efektivní ZV
- usnadnit profesní vizi
- poskytovat podporu a pomáhat formovat výzvy (motivovat), udržet v profesi
- kultivace profesní kultury, posilování kolegiality a spolupráce

Rozvoj kompetencí – na co se mentor zaměřuje

Didaktické a odborné kompetence (*Teaching skills*)

- plánování výuky, rozvoj výukových strategií - didaktika, rozvoj hodnotících nástrojů
- Práce s žáky - práce s žáky: respekt k individuálním potřebám, adaptace výuky pro žáky se SVP, práce s žáky s jinou kulturou, motivace žáků....
- Řízení třídy - upravit fyzický prostor, zajistit bezpečí a pořádek, vytvořit efektivní disciplinární systém...
- Administrativní úkoly - dokumentace, školská politika, řády a pravidla, odevzdávání úkolů (zejména pro začínající)

Interpersonální kompetence

- Kolegialita, vztahy s učiteli, s rodiči, rozumět a rozvíjet školní filozofii, školní projekty.

Intrapersonální kompetence (*Coping skills* – „zvládací“)

- Rovnováha profesního a osobního života, time management, učení se od kolegů a další vzdělávání, osobní cíle, relaxace a volný čas

Činnosti v mentoringu

- Předávání informací
- Diskuse, neformální setkávání, rady...
- Pozorování (hospitace - náslechy ve třídě) a zpětná vazba (tabulky, pozorovací schémata, videozpětná vazba...)
- Konzultace, rozhovory
- Modelování, ukázky (být modelem)
- Přímá pomoc: spolupráce na kurikulu, plánování, přípravy na hodinu...
- Bálintovské skupiny, reflexe praxe, supervize ... a jiné metody či způsoby práce (záleží na přípravě mentora)